

prima instanță, Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău
judecător: V. Burduh
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: M. Guzun, I. Cotruță, N. Simciuc
instanța de recurs, Curtea Supremă de Justiție
judecători: V. Clevadi, L. Gafton, I. Druță, D. Mardari, G. Stratulat

dosarul nr. 2rhc-102/2017

Î N C H E I E R E

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Iuliana Oprea
Luiza Gafton, Ion Druță, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Fedmol”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată Primăria comunei Onișcani, raionul Călărași împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fedmol” cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017, prin care s-a admis recursul declarat de Primăria comunei Onișcani, raionul Călărași cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2016, Primăria comunei Onișcani raionul Călărași s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fedmol” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 13 octombrie 2005 între Primăria comunei Onișcani raionul Călărași, în calitate de arendator și SRL „Fedmol” în calitate de arendaș, a fost încheiat contractul de arendă a terenului subacvatic nr. 43, cu suprafața de 22,30 ha, nr. cadastral XXXXX, situat în extravilanul satului Onișcani, pentru perioada de până la 13 octombrie 2040.

Astfel, la 07 noiembrie 2005, a fost înregistrat la OCT Călărași, filiala ÎS „Cadastru”, dreptul de folosință asupra terenului de către arendaș.

Indică reclamantul că, potrivit contractului menționat s-a stabilit că, arendașul urma să achite anual suma de 12 995 lei, dintre care, suma de 9 649,91 lei - plata de arendă și suma de 3 345 lei - impozitul funciar.

În perioada 02 iunie 2015 – 17 iunie 2015, Direcția Teritorială Inspectare Financiară Ungheni a Inspecției Financiare a Ministerului Finanțelor a efectuat inspectarea financiară complexă a procesului de executare a bugetului și

gestionării bunurilor publice la Primăria comunei Onișcani, pentru perioada de activitate 2012 – 01 aprilie 2015.

Prin actul privind rezultatele inspectării financiare din 17 iunie 2015, precum și prin prescripția emisă la 02 iulie 2015, întru prevenirea și înlăturarea deficiențelor constatate de inspecția financiară s-a constatat că în perioada supusă inspectării din cauza nemodificării tarifului inițial aplicat la încheierea contractului din 13 octombrie 2005, și anume a tarifului stabilit de 289,53 lei cu tariful de 621,05 pentru calcularea prețului normativ al pământului, modificarea operată prin Legea nr. 108-XVIII din 17 decembrie 2009, în vigoare din 01 ianuarie 2010, plata de arendă a fost diminuată cu suma de totală de 26 965,16 lei, dintre care pentru anul 2012 – 11 049,42 lei, pentru anul 2013 – 11 049, 33 lei și pentru anul 2014 – 4 866,41 lei.

Menționează că, prin prescripția nr. 27-18/12-61 din 02 iulie 2015, Consiliul local s-a obligat să întreprindă măsurile necesare pentru încasarea la bugetul local a prejudiciului în sumă de 26 965,16 lei, admis din cauza aplicării tarifului de calculare a prețului normativ al pământului diminuat de la transmiterea în arendă a terenului subacvatic.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, în adresa pârâtului au fost expediate 3 cereri prealabile cu solicitarea de achitare a prejudiciului cauzat, care însă au fost respinse.

Solicită reclamantul, încasarea sumei de 26 965, 16 lei, rezultată din contractul de arendă a terenului subacvatic, cât și cheltuielile de judecată suportate.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016 cererea de chemare în judecată a fost admisă, fiind încasat de la SRL „Fedmol” în beneficiul Primăriei comunei Onișcani, raionul Călărași, suma de 26 965,16 lei, cu titlu de plată datorată pentru arenda terenului subacvatic cu suprafața de 22,30 ha, număr cadastral XXXXX. S-a încasat la bugetul public din contul SRL „Fedmol” cheltuielile de judecată în sumă de 832, 10 lei, dintre care suma de 808, 95 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 23,15 lei cu titlu de cheltuieli de înștiințare și chemare a părților în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, SRL „Fedmol” a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 s-a admis apelul declarat de SRL „Fedmol” și s-a modificat hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016 prin micșorarea sumei încasate de la 26 965, 16 lei până la 6 182, 92 lei și taxa de stat de la 808,95 lei până la 270 lei, cu menținerea în rest a hotărârii contestate.

La 12 aprilie 2017, Primăria comunei Onișcani, raionul Călărași a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017 s-a admis recursul declarat de Primăria comunei Onișcani, raionul Călărași cu casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 februarie 2017 și menținerea hotărârii

Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria comunei Onișcani, raionul Călărași împotriva SRL „Fedmol” cu privire la încasarea sumei.

La 05 septembrie 2017, SRL „Fedmol” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând casarea deciziei instanței de recurs cu pronunțarea unei noi hotărâri de restituire a cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de revizuire a invocat temeiul declarării revizurii prevăzut de art. 449, lit. b) Cod de procedură civilă, indicând că la examinarea cauzei instanța de recurs nu a ținut cont de practica sa în litigii similare.

În susținerea acesteia, revizuentul a făcut referire la decizia Curții Supreme de Justiție nr. 2rac-514/15 din 29 aprilie 2014, susținând că este o cauză conexă, deoarece litigiul în ambele cauze obiectul este similar, încasarea plății de arendă.

Consideră revizuentul că cererea urmează a fi admisă, în vederea unificării practicii judiciare naționale în cadrul unor spețe similare, or o asemenea abordare îi încalcă dreptul garantat la art. 6 și 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Susține că instanțele de judecată la momentul examinării cauzei nu au cunoscut despre aceste circumstanțe, fapt care impune admiterea cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) - (1¹) Cod de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de SRL „Fedmol” neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în

mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Din prevederile enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Cu alte cuvinte, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Sub acest aspect, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Așadar, având în vedere această normă juridică de trimitere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, SRL „Fedmol” nu a făcut dovada faptului că în procesul

examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei.

Prin urmare, Colegiul constată că revizuentul nu a prezentat înscrisuri noi care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce acelea prezentate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecătii în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de SRL „Fedmol” se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către Curtea Supremă de Justiție prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă careva temeiuri legale de revizuire.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova*).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (*ibid.*, § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Roșca v. Moldova*, citată mai sus, § 25, *Popov nr. 2 vs. Moldova*).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul

civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 269-270, art. 453, alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Fedmol”, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată Primăria comunei Onișcani, raionul Călărași împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fedmol” cu privire la încasarea sumei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Iuliana Oprea

judecători

Luiza Gafton

Ion Druță

Dumitru Mardari

Galina Stratulat